

**Sámi
allaskuvla**

STUDIEPLAN

**Sørsamisk i praktiske situasjoner
– Introduksjon del 2**

**Åarjelsaemiengiele fierhten biejjien
jieliemisnie
– Aalkoeööhpehtimmie 2**

15 studiepoeng

1. NAVN PÅ STUDIET

Samisk: Áarjelsaemiengäie fierhten biejjien jieliemisnie – Aalkoeööhpehtimmie 2

Norsk: Sørsamisk i praktiske situasjoner – Introduksjon del 2

Engelsk: Introductory South Sami Language in practical situation – Part 2

2. GENERELL INFORMASJON OM STUDIET

Fag-/emnekode:	SAAL 2ÅAR
Studiepoeng:	15 studiepoeng
Organisering av emnet:	Arrangert undervisning er på rundt 150 timer. Studentene skal i tillegg arbeide selvstendig resten av tiden.

3. DEL AV STUDIEPROGRAM

Studiet er på introduksjonsnivå. Etter dette studiet kan man fortsette med *Sørsamisk semesteremne*.

4. OPPTAKSKRAV

Søkeren skal ha samiskkunnskaper som tilsvarer læringsutbyttet i Sørsamisk i praktiske situasjoner – Introduksjon del 1. Studiet er for nybegynnere og for dem som har et passivt språk og som ikke behersker muntlig språk.

I henhold til Forskrift om opptak til høgre utdanning er søkere til samiske nybegynnerkurs og samisk semesteremne unntatt fra kravet om generell studiekompetanse, hvis de har samisk tilknytning etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. Bestemmelsen gjelder de som har samisk tilknytning etter følgende alternativer

- Samer som har mistet språket og vil lære seg samisk, eller
- Ansatte ved offentlige institusjoner i samiske områder som vil lære seg samisk, eller
- Andre (f.eks. søker er bosatt i en samisk familie eller i et samisk område og vil lære seg samisk)

Studiet har plass til 15 studenter. Prioritering av studieplasser til innføringsstudiene gjøres etter følgende ordning:

1. Samer som har mistet språket og vil lære seg samisk
2. Ansatte ved offentlige institusjoner i samiske områder som vil lære seg samisk
3. Andre (f.eks. søker er bosatt i en samisk familie eller i et samisk område og vil lære seg samisk)

Søkere skal skrive motivasjonsbrev hvor de forklarer hvilket av nevnte alternativ er grunnlag for søknaden.

5. UNDERVISNINGSSPRÅK

Praktisering av samisk vektlegges og skjer fra starten av.

6. INNHOLD

Kommunikasjonsmiljøet tilrettelegges for praktiske aktiviteter. Studentene snakker samisk seg imellom og med lærer under arbeid. Sentrale læringstemaer knytter seg til samiske tradisjoner, livsfornødenhet og områder. Innføringsoverskriftene for temaene er:

Nærmiljø

- Husholdning og bygninger
- Varme klær
- Sosialt samvær og tjenesteforhold

Levekår

- tidsbegreper (time, døgn, måneder, årstider)
- vær, ferdsel og orientering i naturen
- naturressurser
- tradisjonelle samiske levekår

Samfunnsmessige forhold

- kunst, duodji, litteratur, religion og musikk
- joik og poesi
- samiske arbeids- og kulturarenaer
- media og andre kommunikasjonsmidler

Gjennom muntlig kommunikasjon og praktiske aktiviteter i ulike miljøer skapes enkle setninger. Da øver man på bøyningene i ordklassene og omlyd, og man berører også de vanligste avledningene.

7. LÆRINGSUTBYTTE

Etter gjennomført studium skal følgende mål være nådd:

Ferdighetsmål:

Kandidaten

- har utviklet egenferdighet i enklere former av språkbruk
- kan bruke relevante hjelpemidler for å utvikle sine språkferdigheter

Kunnskapsmål:

Kandidaten

- behersker enkle samtaler som gjelder den dagligdagse kommunikasjonen
- kan fortelle kort om seg selv og hva man selv og andre i miljøet gjør, gjorde og har gjort og hva man skal/kan/vil gjøre

- kommuniserer i forbindelse med vanlige samtaler om dagliglivet i nærmiljøet og om enkelte samfunnsmessige forhold

Generell kompetanse:

Kandidaten

- er bevisst over det samiske språkets bånd til samiske tradisjoner, levekår og natur
- ser mulighetene for selv å være med på å bevare det samiske språket sammen med de samisktalende i alle kommunikasjonssituasjoner

8. UNDERVISNINGS- OG LÆRINGSFORMER

Studentenes aktive deltagelse i muntlige øvelser, gruppearbeid og veiledning er en forutsetning for at undervisningen og læringen skal lykkes.

Faglæreren arrangerer undervisningen slik at studentene kan øve på språket i et trygt miljø.

Medstudenter og et oppmuntrende miljø og læringsressurser med konkretiseringsverktøy fungerer som støtte for språklig produksjon.

Samisktalende og spesielt kunnskapsbærere som inviteres til enkelte temaer, oppmuntrer studentene til å erverve kommunikasjonkunnskaper.

Studenten dokumenterer egen læring gjennom arbeidsmappen. Studenten dokumenterer språklig produksjon i forbindelse med temaene, f.eks. gjennom billedtekster og dialoger.

I forbindelse med emnet tilbys det veiledning. Veiledningen baseres på studentens refleksjonslogg og arbeidsmappe.

9. KRAV FOR Å GÅ OPP TIL EKSAMEN

- Studenten er forpliktet til å følge 80 % av undervisningen i hver arrangerte undervisningsuke. De to første dagene i studiet er obligatoriske.
- Delta i forberedelsene og muntlig fremføring (ca. 10 minutter) av et rollespill (maks. 3 studenter). Bruken av samisk under arbeidsprosessen vektlegges. Rollespillet kan baseres på en hendelse, fortelling eller eventyr i dialogform.
- En kort muntlig fremføring for hele klassen (ca. 5 minutter) om et tema man har valgt selv.
- Refleksjonslogger der man vurderer egen språklige utvikling (minst 3 logger og hver logg skal være på minst ½ side)
- Delta i prosjektarbeid (maks 3 studenter) og muntlig fremføring (ca. 10 minutter). Bruken

av samisk under arbeidsprosessen vektlegges. Prosjektet skal baseres på det som er relevant for emnets innhold og kvalifikasjoner.

- En tekst (1 side) som viser egen språklige kunnskap og at studenten kan forme enkle setninger. Temaet for prosjektarbeidet gir grunnlag for å skrive teksten.

Før eksamen velger studenten tekster fra arbeidsmappen til vurderingsmappen

- 1 rollespill eller egen muntlig fremføring
- 1 refleksjonslogg
- 1 temaarbeid
- 1 tekst på grunnlag av prosjektarbeidet

Arbeidene skal innleveres til avtalt tid og godkjennes av faglærer.

10. EKSAMEN

Individuell muntlig eksamen på grunnlag av visningsmappen som varer i ca. 15 minutter. I vurderingen vektlegges muntlig språkbruk, og eksamenen blir vurdert godkjent eller ikke godkjent.

11. ER DET MULIG Å TA FAGET SOM PRIVATIST?

Det er mulig å gjennomføre studiet som privatist, med forbehold om at krav i forskrift om eksamen og sluttvurdering ved Samisk høgskole er oppfylt, og at undervisningsopplegg er fulgt og arbeidskrav er godkjent ved Samisk høgskole eller ved en av Samisk høgskoles samarbeidsinstitusjoner

12. KVALITETSSIKRING

Det vises til kvalitetssikringssystemet ved Samisk høgskole, og hvilke muligheter/forpliktelser studenter har til å evaluere studietilbudet og kvaliteten på tjenestene ved Samisk høgskole.

På studentnivå evalueres studiet på et evalueringsmøte, og studentene fyller ut et evalueringsskjema mot slutten av semesteret. På institusjonsnivå evalueres studiet på grunnlag av studentevalueringer, eksamensrapporter, sensorrapporter og fagrapport.

13. PENSUM

Grunnbøker:

Vangberg, Åsta og Brandsfjell, Helen Blind. *Saemesth amma! Sørsamisk for nybegynnere bok 3*. Hattfjelldal, Sijti Jarne. 2003. (105 s.)

Vangberg, Åsta og Brandsfjell, Helen Blind. *Saemesth amma! Sørsamisk for nybegynner bok 4.* Hattfjelldal, Sijti Jarnge. 2004. (138 s.)

Valgfri grammatikk:

Vangberg, Åsta og Brandsfjell, Helen Blind. *Saemesth amma! Giëlemaahtotje – Liten grammatikk.* Hattfjelldal, Sijti Jarnge. 2009.

Magga & Magga: *Sørsamisk grammatikk.* Davvi girji. 2012.

Valgfrie ordbøker:

Giellatekno. UiT. Baakoeh: <https://baakoeh.oahpa.no/nob/sma/> (hentet: 20.08.2020)

Bergsland, Knut & Magga, Lajla Mattsson. *Åarjelsaemien-daaroen baakoegærja. Sydsamisk-norsk ordbok.* Idut 1993.

Magga, Lajla Mattsson. *Norsk-sydsamisk ordbok Daaroen-åarjelsaemien baakoegærja.* Idut 2009.

Israelsson, Per-Martin & Nejne, Sakka. *Svensk-sydsamisk Sydsamisk-svenske ordbok och ortnamn. Daaroen-åarjelsaemien Åarjelsaemien-daaroen baakoegärja jïh sijjienommh.* Tärnaby, Sametinget 2008.

Valgfrie digitale kilder på Internet:

Giellatekno UiT. Oahpa. <http://oahpa.no/aarjel/> (hentet: 20.08.2020)